

แผนการจัดระบบบริการสุขภาพและกำลังคนด้านสุขภาพ
โดยเขตสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
(Blueprint of Health Service and Human Resource)
ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – พ.ศ. ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๑ แผนการจัดระบบบริการสุขภาพ (Service Delivery Blueprint)

เขตสุขภาพที่ ๘

(จังหวัด) อุดรธานี
(จังหวัด) สกลนคร
(จังหวัด) นครพนม
(จังหวัด) หนองคาย
(จังหวัด) เลย
(จังหวัด) หนองบัวลำภู
(จังหวัด) บึงกาฬ

โดย

ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขตสุขภาพที่ ๘ และคณะ

สามารถดาวน์โหลด Template ที่ QR Code

คำนำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขตสุขภาพที่ 8

มิถุนายน 2562

บทสรุปผู้บริหารThis image shows a full page of a document template designed for handwritten notes or answers. It features approximately 28 evenly spaced horizontal dotted lines across the entire width of the page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins, headers, or footers visible.

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ 1 บริบทพื้นที่และสถานะสุขภาพ

- 1.1 ลักษณะพื้นที่
- 1.2 ประชากร
- 1.3 สถานะสุขภาพ
- 1.4 ความเฉพาะของพื้นที่

บทที่ 2 หน่วยบริการและการบริการสุขภาพ

- 2.1 หน่วยบริการระดับปฐมภูมิ
- 2.2 หน่วยบริการระดับทุติยภูมิ ตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2.3 หน่วยบริการสังกัดกรม กระทรวงสาธารณสุข รพ.รัฐอื่น มหาวิทยาลัย เอกชน
- 2.4 แผนที่แสดงหน่วยบริการสุขภาพ

บทที่ 3 โอกาสพัฒนา

- 3.1 นโยบายการปฏิรูประบบบริการสุขภาพ
- 3.2 สรุปวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา และโอกาสพัฒนา

บทที่ 4 แผนการจัดบริการสุขภาพ (Service Delivery Blueprint)

- 4.1 ตำแหน่ง (Positioning) และเป้าหมายการจัดระบบบริการ
- 4.2 แผนพัฒนาการบริการปฐมภูมิ
- 4.3 แผนพัฒนาหน่วยบริการทุติยภูมิ ตติยภูมิ และศูนย์เชี่ยวชาญ (Excellence Center)
- 4.4 แผนพัฒนาระบบบริการตามเป้าหมายเฉพาะพื้นที่ หรือตามประเด็นการพัฒนา
- 4.5 นวัตกรรมการบริหารจัดการระบบบริการ (Initiative Management Model)

บทที่ 5 แนวทางการขับเคลื่อนแผนการจัดระบบบริการสุขภาพและข้อเสนอแนะ

- 5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนการจัดระบบบริการสุขภาพ
- 5.2 แนวทางการขับเคลื่อนและการกำกับติดตามประเมินผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

บทที่ 1

บริบทพื้นที่

1.1 ลักษณะพื้นที่

1.1.1 **ลักษณะภูมิประเทศ** เขตสุขภาพที่ 8 ตามภูมิศาสตร์อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน หรือเรียกว่า อีสานตอนบน หรือ โชนแอ่งสกลนคร ประกอบด้วย 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย, จังหวัดหนองบัวลำภู, จังหวัดอุดรธานี, จังหวัดหนองคาย, จังหวัดสกลนคร, จังหวัดนครพนม และจังหวัดบึงกาฬ มีพื้นที่รวมกันประมาณ 49,374 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 87 อำเภอ 642 ตำบล 6,526 หมู่บ้าน เทศบาล 227 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 491 แห่ง ประชากรทั้งสิ้นประมาณ 5.5 ล้านคน อาณาเขตทางทิศเหนือและทิศตะวันออกมีแม่น้ำโขงกั้นขอบเขตระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันตกกั้นด้วยเทือกเขาเพชรบูรณ์ ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลกและเพชรบูรณ์ ส่วนทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและกาฬสินธุ์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบสูง มีอากาศร้อนจัด และหนาวจัด พื้นดินไม่เก็บน้ำจึงมีสภาพแห้งแล้ง พื้นที่อันกว้างขวางจึงเป็นป่าดงและทุ่งหญ้า ส่วนการคมนาคม มีสนามบิน 4 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี, ท่าอากาศยานสกลนคร, ท่าอากาศยานนครพนม และท่าอากาศยานเลย สถานีรถไฟ 2 แห่ง คือ อุดรธานี และหนองคาย สถานีขนส่งผู้โดยสารทุกจังหวัด

1.1.2 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ

ด้านสังคม มีความโดดเด่น ความหลากหลายทั้งทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มีการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของตนคือหญิง มักจะนุ่งผ้าซิ่นทอ ด้วยฝ้ายมีเชิงคลุมเลยเข้าไปเล็กน้อย สวมเสื้อแขนสั้น ผู้สูงอายุมักตัดผมสั้นไว้จอน ส่วนผู้ชายไม่ค่อยมีรูปแบบที่แน่นอนนัก แต่มักนุ่งกางเกงมีขาครึ่งน่องหรือนุ่งโสร่งผ้าไหม อย่างไรก็ตามเครื่องแต่งกายดังกล่าวจะพบน้อยลง ในปัจจุบัน วัยหนุ่มสาวจะแต่งกายตามสมัยนิยมอย่างที่พบเห็นในที่อื่นๆของประเทศ แต่ก็สามารถหาชมการแต่งกายของชาวอีสานแบบดั้งเดิมได้ตามหมู่บ้านในชนบท จังหวัดนครพนมและจังหวัดสกลนคร มีการแต่งกายแบบชนเผ่า 7 ชนเผ่า ได้แก่ เผ่าผู้ไท เผ่าไทญ้อ เผ่าไทกะเลิง เผ่าไทแสก เผ่าไทส่วยหรือไทกะเซ่ เผ่าไทข่า เผ่าไทอีสาน และพวน จังหวัดเลย มี 4 ชนเผ่า ได้แก่ เผ่าไทเลย เผ่าไทดำ เผ่าไทพวน และเผ่าไทได้

ด้านเศรษฐกิจ จังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์กลางจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 8 ซึ่งมีแหล่งการค้าและการลงทุนเป็นอันดับแรกของภาคอีสานตอนบน ประชาชนในพื้นที่มีอาชีพหลัก การทำเกษตรกรรม ผลิตภัณฑ์ดีเด่น มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นที่มีชื่อเสียงหลายอย่าง เช่น ผ้าห่มขิด ผ้ามัดหมี่ย้อมคราม ผ้าไหมมัดหมี่ ขิดไหม ร่มถึงมะพร้าวแก้ว และผลิตภัณฑ์จักสาน เป็นต้น

1.1.3 **ด้านประวัติศาสตร์** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นดินแดนที่มีผู้คนอยู่อาศัยมาตั้งแต่อดีต ชุมชนต่าง ๆ ได้มีพัฒนาการต่อเนื่องจนเกิดเป็นรัฐ โดยมีแหล่งชุมชนโบราณจำนวนมากกระจายอยู่ มีการค้นพบร่องรอยอารยธรรมในอดีตของดินแดนรวมทั้งวัฒนธรรมบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี และซากโบราณวัตถุมากมาย มีชนชาวจีนและเวียดนามเข้ามาปะปนอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังสงครามมหาเอเชียบูรพา ได้มีชาวเวียดนามอพยพเข้ามาอยู่อีกเป็นจำนวนมาก

1.2 ประชากร

1.2.1 จำนวนและโครงสร้างจำแนกตามกลุ่มอายุ

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ ปี 2561

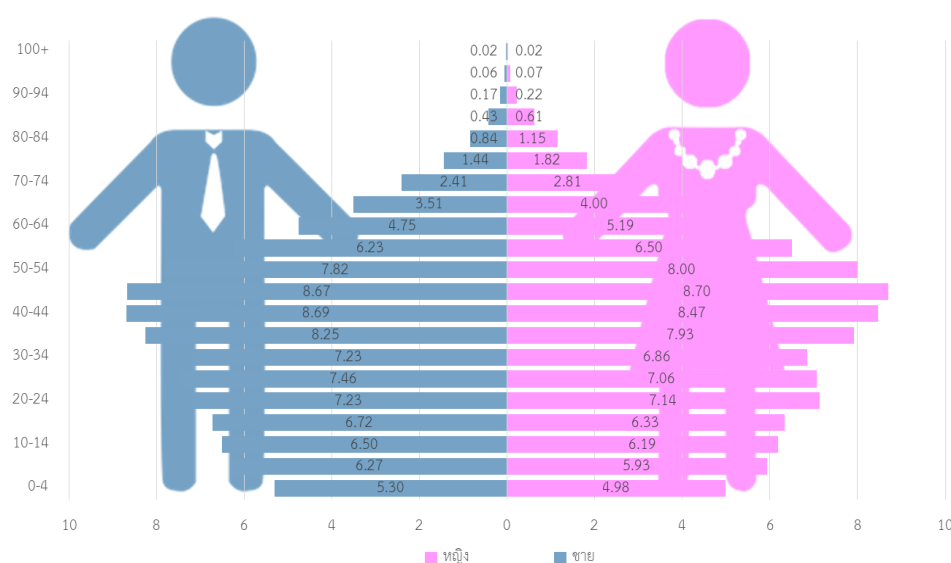
จังหวัด	ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
จังหวัดอุดรธานี	0 – 4 ปี	40,635	38,602	79,237
	5 – 14 ปี	97,095	93,160	190,255
	15 – 24 ปี	111,229	106,316	217,545
	25 – 59 ปี	427,927	429,656	857,583
	60 ปีขึ้นไป	107,360	127,838	235,198
	รวม	784,246	795,572	1,579,818
จังหวัดสกลนคร	0 – 4 ปี	30,877	29,420	60,297
	5 – 14 ปี	75,008	71,570	146,578
	15 – 24 ปี	81,008	79,344	160,352
	25 – 59 ปี	313,993	310,052	624,045
	60 ปีขึ้นไป	72,630	87,413	160,043
	รวม	573,516	577,799	1,151,315
จังหวัดนครพนม	0 – 4 ปี	19,057	17,790	36,847
	5 – 14 ปี	47,099	45,068	92,167
	15 – 24 ปี	51,731	50,521	102,252
	25 – 59 ปี	194,201	189,454	383,655
	60 ปีขึ้นไป	45,758	56,479	102,237
	รวม	357,846	359,312	717,158
จังหวัดเลย	0 – 4 ปี	17,243	16,188	33,431
	5 – 14 ปี	39,248	37,423	76,671
	15 – 24 ปี	40,916	39,082	79,998
	25 – 59 ปี	171,226	168,204	339,430
	60 ปีขึ้นไป	52,713	56,557	109,270
	รวม	321,346	317,454	638,800
จังหวัดหนองคาย	0 – 4 ปี	13,143	12,450	25,593
	5 – 14 ปี	31,791	30,101	61,892
	15 – 24 ปี	35,941	35,549	71,490
	25 – 59 ปี	139,961	138,769	278,730
	60 ปีขึ้นไป	36,752	42,942	79,694
	รวม	257,588	259,811	517,399

จังหวัดหนองบัวลำภู	0 – 4 ปี	13,436	12,800	26,236
	5 – 14 ปี	32,270	30,459	62,729
	15 – 24 ปี	35,256	34,352	69,608
	25 – 59 ปี	139,838	137,842	277,680
	60 ปีขึ้นไป	34,765	40,599	75,364
	รวม	255,565	256,052	511,617
จังหวัดบึงกาฬ	0 – 4 ปี	12,065	11,158	23,223
	5 – 14 ปี	30,297	28,783	59,080
	15 – 24 ปี	29,294	28,904	58,198
	25 – 59 ปี	114,348	111,933	226,281
	60 ปีขึ้นไป	26,581	29,924	56,505
	รวม	212,585	210,702	423,287
รวม	0 – 4 ปี	146,456	138,408	284,864
	5 – 14 ปี	352,808	336,564	689,372
	15 – 24 ปี	385,375	374,068	759,443
	25 – 59 ปี	1,501,494	1,485,910	2,987,404
	60 ปีขึ้นไป	376,562	441,755	818,317
	รวม	2,762,692	2,776,702	5,539,394

ที่มา : ระบบทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ ธันวาคม 2561

<http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/>

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ

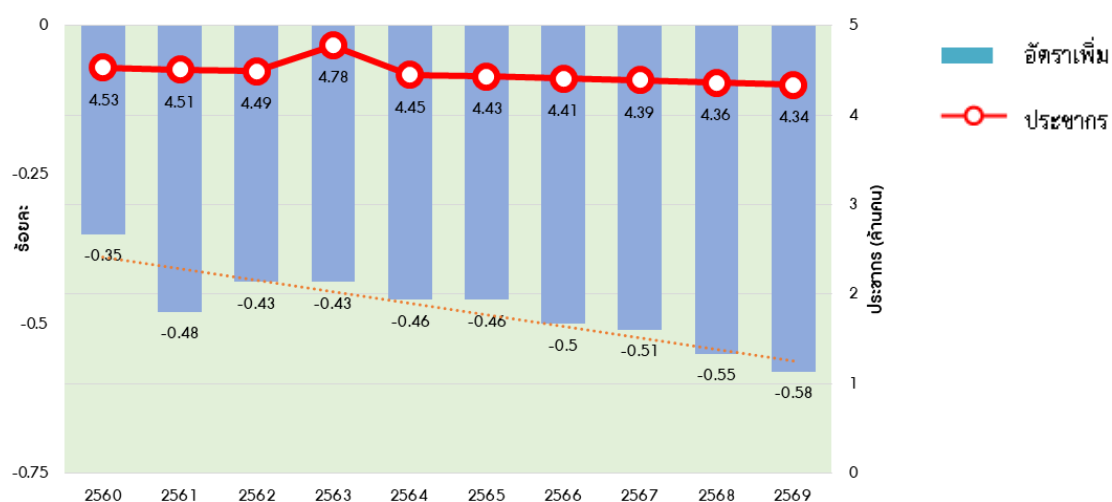
ที่มา : ระบบทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ ธันวาคม 2561

<http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/>

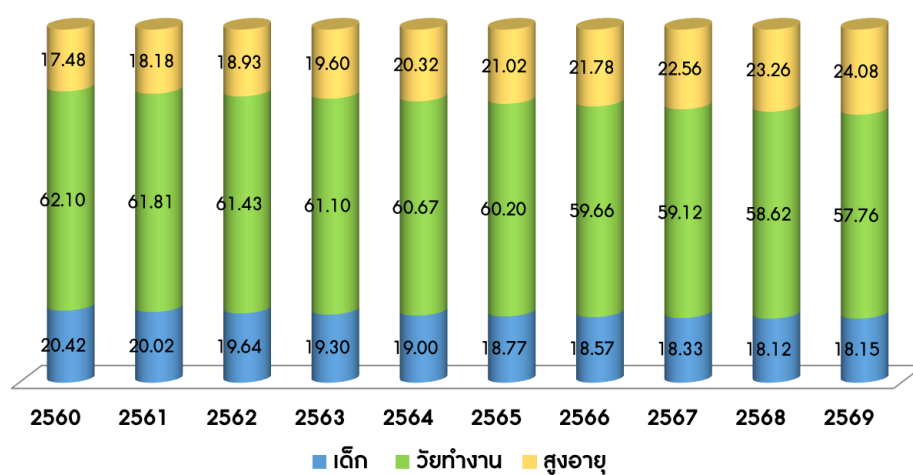
1.2.2 สถานการณ์แนวโน้มประชากร (พ.ศ. 2560 -2569)

(ข้อมูลจาก e-book การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2583 โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

แผนภาพที่ 2 แสดงแนวโน้มประชากร (พ.ศ. 2560 -2569)

รูปที่ 1 อัตราเพิ่มและจำนวนประชากร 2560-2569

รูปที่ 2 จำนวนประชากรวัยต่างๆ พ.ศ.2560-2569

1.3 สถานะสุขภาพ

1.3.1 อัตราการเกิดมีชีพ และอัตราการตาย

ตารางที่ 2 อัตราการเกิดมีชีพ อัตราตาย ปี 2561

จังหวัด	อัตราการเกิดมีชีพ (คน)	อัตราการตาย (คน)
อุดรธานี	8.71 (13,819)	6.73 (10,676)
สกลนคร	9.08 (10,468)	6.37 (7,337)
นครพนม	7.33 (5,267)	6.60 (4,744)
เลย	8.85 (5,690)	7.28 (4,681)
หนองคาย	8.24 (4,301)	6.66 (3,477)
หนองบัวลำภู	7.70 (3,944)	6.15 (3,152)
บึงกาฬ	8.79 (3,726)	5.49 (2,329)
รวม	8.49 (47,215)	6.55 (36,396)

ที่มา : ระบบทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ ธันวาคม 2561

<http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/>

1.3.2 การป่วยและการตาย 10 อันดับแรก ปี 2560-2561

(ข้อมูลจาก HDC : Link :

https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/page.php?cat_id=491672679818600345dc1833920051b2)

ตารางที่ 3 การป่วย 10 อันดับแรก (ปี พ.ศ.2560 – 2561)

ลำดับ	โรค	
	ปี พ.ศ.2560	ปี พ.ศ. 2561
1	เบาหวาน	เบาหวาน
2	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลัน อื่นๆ	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ
3	เนื้อเยื่อผิดปกติ	เนื้อเยื่อผิดปกติ
4	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ
5	ความผิดปกติอื่นๆ ของฟันและโครงสร้าง	ความผิดปกติอื่นๆ ของฟันและโครงสร้าง
6	โรคอื่นๆ ของหลอดเลือดอาหาร กระเพาะและดูโอเดนมัม	โรคอื่น ๆ ของหลอดเลือดอาหาร กระเพาะและดูโอเดนมัม
7	การบาดเจ็บกระดูกเฉพาะอื่นๆ, ไม่ระบุเฉพาะและหลาย บริเวณในร่างกาย	การบาดเจ็บกระดูกเฉพาะอื่นๆ, ไม่ระบุเฉพาะและหลาย บริเวณในร่างกาย
8	คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบเฉียบพลัน	ฟันผุ
9	ฟันผุ	พยาธิสภาพของหลังส่วนอื่นๆ
10	โรคอื่นๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	โรคอื่นๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง

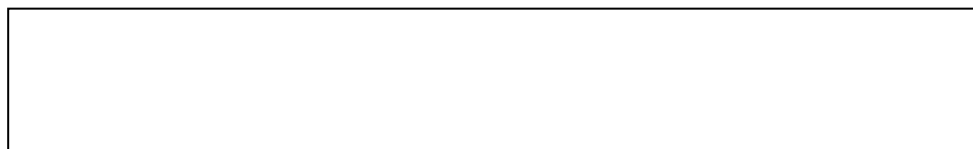
ตารางที่ 4 สาเหตุการตาย 10 อันดับแรก (ปี พ.ศ.2560 – 2561)

ลำดับ	สาเหตุการตาย	
	ปี พ.ศ.2560	ปี พ.ศ. 2561
1	วัยชรา	วัยชรา
2	หัวใจล้มเหลว ไม่ระบุรายละเอียด	หัวใจล้มเหลว ไม่ระบุรายละเอียด
3	มะเร็งเซลล์ตับ	มะเร็งเซลล์ตับ
4	การติดเชื้อในกระแสเลือด ไม่ระบุชนิด	การติดเชื้อในกระแสเลือด ไม่ระบุชนิด
5	หัวใจล้มเหลว	หัวใจล้มเหลว
6	มะเร็งท่อน้ำดีในตับ	เบาหวานชนิดที่ไม่ต้องพึ่งอินซูลิน ไม่มีภาวะแทรกซ้อน
7	เบาหวานชนิดที่ไม่ต้องพึ่งอินซูลิน ไม่มีภาวะแทรกซ้อน	มะเร็งท่อน้ำดีในตับ
8	ไตวายเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด	ไตวายเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด
9	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)
10	ไตวายเฉียบพลัน ไม่ระบุรายละเอียด	โรคเสื่อมของสมองในวัยชรา มีได้จำแนกไว้ที่ใด

ตารางที่ 5 โรคประจำถิ่น

โรคที่พบ	จังหวัด
พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
อาหารเป็นพิษ	อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
อุจจาระร่วง	อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
ไข้เลือดออก	อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
RTI	อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
หนังเน่า	หนองบัวลำภู เลย

แผนภาพที่ 3 แนวโน้มการเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญในพื้นที่ (เช่น อุบัติเหตุ มะเร็ง แม่ตาย)

1.3 ความเฉพาะของพื้นที่ (เช่น EEC / พื้นที่เสี่ยงภัย / ทุรกันดาร์ / ชายแดน ชายขอบ / เขตเศรษฐกิจพิเศษ)

เขตสภาพที่ 8 มีอาณาเขตติดชายแดนจำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ เลย หนองคาย นครพนมและบึงกาฬ มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบที่ถูกประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 2 จังหวัด คือ หนองคายและนครพนม

บริการ Service ชายแดน มีอะไรบ้าง ???